

37494

030030501

V katerem jeziku naj se opravlja služba božja?

Za službo božjo je dal Kristus to pravilo in načelo: «Bog je duh, in kateri Ga molijo, morajo moliti v duhu in resnici» (Jan. 4, 24). To se pravi: služba božja ali češčenje Boga mora se vršiti v duhu, z duhom, in v resnici, ne pa tako, da bi le telo izvrševalo različne obrede, prinašalo daritve in usta blebetala molitve, kakor je bila navada pri poganih in večinoma tudi pri Judih. Pravi molilci molijo Očeta v duhu in resnici, ne pa samo navidezno in površno; sv. Duh jim razodeva Kristusa in Očeta, tako da v duhu pristopajo k prestolu milosti, hvalijo in časté Očeta po Jezusu Kristusu, in v Kristusovem imenu prosijo, česar jim je treba. Tako češčenje Boga in moljenje je Bogu

prijetno in dopadljivo, najsi se godi zasebno, ko poklekne vernik v svoji izbi k molitvi, ali pa skupno, ko se verniki zbero v cerkvi ali na kateremkoli drugem kraju.

Otroci govore s svojim očetom najrajši v lastnem, materinskem jeziku, ker morejo v njem najbolje izraziti svoje misli in želje, svojo hvaležnost in ljubezen. Ali ste kdaj slišali, da se je, recimo, najstarejši brat naučil tujega jezika, da bi v njem očetu razlagal prošnje in zahvale svojih bratov in sestra? Pravi molilec in častilec Boga govori k svojemu Očetu v nebesih najrajši in tudi najbolje v jeziku, ki mu ga je On dal. Bog tudi ne zahteva, da se kdo z velikim trudom uči tujega jezika, da bi Mu potem mogel v cerkvi predlagati prošnje in zahvaljevanja Njegovega ljudstva. Pred Bogom nima noben jezik posebne vrednosti, ker On sploh ne gleda na gole besede, najsi so še tako blagoglasne; Bog gleda v srce in prijetno Mu je le to, kar iz srca prihaja po delovanju sv. Duha.

Namen službe božje v cerkvi ni samo, da se Bog javno časti in hvali,

ampak tudi da se ljudstvo podučuje in vzbuja k pobožnosti. Da se ta namen doseže, je treba, da se opravlja služba božja v jeziku ljudstva. To nam potrjuje Sveto pismo. Omenimo le tozadevne besede apostola Pavla. V Korintski cerkvi so nekateri imeli dar jezikov, t. j. bili so zmožni v tujih, neznanih jezikih govoriti in moliti. S tem darom so se radi ponašali in ga rabili več nego je bilo koristno v podučevanje in vzbujevanje cerkve. Ap. Pavel jim torej piše: »Bratje, če pridem k vam jezike govoreč, kaj vam bom koristil, ko vam ne govorim ali v razodetju, ali v spoznanju, ali v preroštvu, ali v nauku? Brezdušna godala, bodisi piščal ali gosli, najsi tudi dado glas, če pa razločka v glasovih ne dajo, kako se bo umelo, kaj se piska ali gode? In tudi če da trobenta nerazločen glas, kdo se bo pripravil za boj? Tako tudi, če vi z jezikom razumljive besede ne daste, kako se bo umelo, kaj pravite? V zrak nam reč boste govorili. — Zato, kdor govori v jeziku, naj moli, da bi mogel razlagati. Kajti če molim v jeziku, duh moj moli, a moj um je brez sadu, —

Če blagosloviš z duhom (v tujem jeziku), kako poreče ta, kateri je nepodučen, Amen na tvoj blagoslov, ko ne ve, kaj govoriš? Ti se, res da, dobro zahvaljuješ, ali drugi se ne vzbuja na pobožnost. Zahvaljujem se Bogu, da bolj od vseh vas govorim jezike. Toda v cerkvi rajši pet besed rečem s svojim umom, da podučim tudi druge, kakor pa tisoč besed v tujem jeziku. — Ko bi se torej sešla cerkev vsa na en kraj in bi vsi jezike govorili, in prišli bi tja tudi nepodučeni in neverniki, ali ne poreko, da norite? — Vse naj se godi na vzbujevanje pobožnosti. Če v jeziku kdo govori, naj govori ta po dva ali k večjemu po trije in drug za drugim, in eden naj razlaga. Ko bi pa ne bilo razlagalca, molči naj v cerkvi (tisti, ki ima dar jezikov), a govori naj sebi in Bogu.» (Glej I. Korinč. 14. pogl.)

Mnogi mislijo, da je latinščina svet jezik, ki je najbolj pripraven za sveto opravilo. Pravi se tudi, da je za edinost cerkve potrebno, da v njej vlada en jezik, in ker je cerkev vesoljna (kato-liška), je zanjo latinščina najbolj prikladna, ker je bila in je doslej znana

po vesoljnem svetu. — Če bi bilo za službo božjo res treba posebnega, svetega jezika, potem bi se morala dati prednost hebrejskemu ali grškemu jeziku. Sveti preroki so govorili in pisali v hebrejščini, in naš Gospod je večinoma govoril v aramejskem narečju, ki je sorodno hebrejščini; apostoli pa in prvi cerkveni očetje so najbolj rabili grščino. Sveto pismo je pisano v hebrejščini in v grščini. Latinščina je jezik Rima, ki je po Pilatu obsodil Kristusa na smrt in po svojih vojakih ga pribil na križ, in ki je več stoletij preganjal ljudstvo Božje. Za edinost cerkve ni potrebno, da se rabi pri službi božji le en jezik. Edinost cerkve namreč ne obstoja v vnanjih stvareh, v enoličnih obredih in opravilih, ampak v tem, da so vsi verniki eno telo v Kristusu, in imajo enega Duha in so poklicani v enem upanju poklica svojega, in imajo enega Gospoda, eno vero, en krst, enega Boga in Očeta, ki je nad vsemi in po vseh in v vseh (Efež. 4, 4. 5). Če bi se morala kazati edinost cerkve tudi v jeziku, bi to bil Gospod gotovo določil; ko je v bin-

koštni dan poslal svojega sv. Duha, bi bil naredil, da bi vsi govorili v latinskem ali katerem drugem jeziku. Namesto tega beremo v Dej. apost. 2, 6—11: »vsak sliši, da govore v njega lastnem jeziku. In se vsi zavzemajo in čudijo ter govore med seboj: Glej, niso li vsi ti, ki govore, Galilejci? In kako mi slišimo vsak svoj jezik, v katerem smo se rodili? Parčani in Medijani in Elamljani itd. slišimo, da nam govore v naših jezikih velika dela Božja!« Edinost in vesoljnost cerkve Kristusove se kaže v tem, da je za vse le en pot, ena resnica, eno življenje, in da v vseh časih, v vseh krajih sveta in med vsemi narodi se nahajajo duše, ki verujejo v Kristusa in hodijo po sledovih njegovih; po zunanjem se sicer v marsičem ločijo, a v srcu so vsi eno, ker so s Kristusom eno.

Pravi se tudi: Gospod je zapovedal, da se oznanjuje evangelij vsem narodom; zato se pridiguje vsakemu narodu v njega lastnem jeziku, a daritev sv. maše, ker je najsvetejše opravilo, se mora vršiti v neznanem jeziku, da bi bilo tem veličastnejše za preprosto ljudstvo. — To

je ničev dokaz, ki bi se na njega mogli šele takrat ozirati, če bi nam kdo dokazal, da se je tudi Jezus poslužil tujega, neznanega jezika, ko je prvič s svojimi učenci obhajal sv. Večerjo. A prav gotovo je, da ko je dejal: «To je moje telo!» To je moja kri! To delajte v moj spomin!» ni govoril latinski, ampak v takrat navadnem jeziku, aramejski. Saj je tudi na križu, ko je daroval samega sebe v krvavo daritev, govoril k svojemu Očetu in pričujočim v narečju preprostega ljudstva. («Eloi, Eloi, lema sabachtani» Mat. 27, 46; Mark. 15, 34., so aramejske besede. Aramejščina ni bil čist jezik, temveč neka mešanica, ki so si jo Judje prisvojili od časa babilonske sužnosti). S tem je Gospod posvetil vsak jezik in vsako še tako mešano narečje za rabo pri najsvetejših opravilih. Če se je on poslužil narečja preprostega ljudstva, da bi v njem govoril k svojemu Očetu, zakaj bi hoteli mi biti bolj pametni kakor On, zakaj bi opravljali službo božjo v latinščini ali v kateremkoli drugem mrtvem jeziku?

Nekateri Slovenci in tudi drugi Slovani, se potegujejo za staroslovensko bogo-

služje. A staroslovenščina je mrtev jezik prav kakor latinščina, in kar je mrtvega, ne more vlti v narod novega življenja. Staroslovenščina tudi ni svetejša kakor novoslovenščina, in ker je zdaj naš jezik tako lepo razvit, da v njem lahko izrazimo vse, zakaj bi se hoteli vrniti k glagolici in staroslovenščini? Zakaj bi pričakovali rešitve tega vprašanja iz Rima? Rešimo ga sami! V svoji mili materinščini berimo besedo Božjo in govorimo o njej; molimo in častimo Boga v jeziku, ki ga nam je On dal. To je naša dolžnost, pa tudi pravica, in ni treba, da bi nam šele prišlo iz Rima dovoljenje, da smemo rabiti svoj jezik pri službi božji in v češčenju Boga. Tako dovoljenje pa tudi nikoli iz Rima ne pride! Če smo doslej bili podobni izgubljenemu sinu, ki je želel nasititi se z rožiči, a nihče mu jih ni dal, ravnajmo zdaj tudi kakor on in se vrnimo v očetovski dom, kjer je obilno kruha in ljubezni in življenja. Nazaj h Kristusu!

Ponatisnjeno iz »Blagovestnika«. — Založil Anton Chráska, urednik »Blagovestnika« v Ljubljani, Skofje ulice 14, I. nadstropje.

Natisnila Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani.

11905/